

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

DENİZLİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ULAŞIM A.Ş.

2021 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2022

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	7
8.	EKLER.....	19

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2: Kısımlara Bölünen Otobüs ve Minibüs Kiralama İşlemleri	11

KISALTMALAR

- TMS** : Türkiye Muhasebe Standartları
TFRS : Türkiye Finansal Raporlama Standartları
MSUGT : Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Aylık ve Ücretleri Ödeyen Banka Tarafından Verilen Promosyonun Personele Dağıılmayıp Gelir Kaydedilmesi
2. Süreklilik Gösteren Otobüs ve Minibüs Kiralamalarının Doğrudan Temin Sınırının Altında Kalacak Şekilde Kısımlar Halinde Yapılması
3. Şehir İçi Ulaşımında Kullanılan Ücretsiz ve İndirimli Taşıma Kartlarının Usulsüz Kullanımında Uygulanacak Müeyyideler Konusunda Belirsizlikler Bulunması
4. Şirket Personeli ve Personel Yakınlarına Şehir İçi Ulaşımında Kullanılması Amacıyla Ücretsiz Taşıma Kartı Verilmesi
5. Zarar Etmesine Rağmen Şirket Tarafından Yüksek Tutarlı Sponsorluk Anlaşması Yapılması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Denizli Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Sanayi ve Ticaret Anonim şirketi (Ulaşım AŞ), Denizli Büyükşehir Belediyesi Temizlik Ulaşım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (BELTAŞ) tarafından, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 26'ncı ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 2014 yılında kurulmuş olup 06.02.2014 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiş; 24.04.2014 tarihinde de Denizli Büyükşehir Belediyesine hibe edilmiştir. Sermayesinin tamamı Denizli Büyükşehir Belediyesine aittir.

ULAŞIM AŞ'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup (Şehir içi ve Banliyö Yolcu Taşımacılığı faaliyetlerini yapmak) yeraltı ve yer üstü her türlü ulaşım hizmetlerini yerine getirmek için gerekli işletmelerin kurulması ve işletilmesi işi ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

ULAŞIM AŞ kamu ve özel hukukuna tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş bir anonim şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu, niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın Kanun'la öngörölmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, Denizli Büyükşehir Belediyesi tüzel kişi

ortaklığını temsilen 5 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 07.07.2021 tarihli Genel Kurul kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdürlük, Muhasebe Müdürlüğü, Satın Alma Müdürlüğü, Bilgi İşlem Müdürlüğü, Kademe Müdürlüğü, Hava Ulaşım Müdürlüğü ve Baş Şoförlük Biriminden oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2021 tarihi itibarıyla 505'dir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

Ulaşım AŞ'nin nominal sermaye tutarı 154.050.000,00 TL olup sermayesinin 105.300.000,00 TL'si ödenmiş, 48.750.000,00 TL'si ödenmemiştir. Ödenmiş sermayenin tamamı nakden ödenmiştir.

Denizli Büyükşehir Belediyesi, şirketin %100 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2021 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
Denizli Büyükşehir Belediyesi	154.050.000,00	100

Şirketin amacı, ulaşım ve toplu taşıma işlerini yapmaktır. Bu nedenle şirketin ana gelirleri yolcu taşımacılığı gelirleridir. Bunun yanında toplu taşıma araçlarının bakımını yapmak için yetkili servisini aldığından, garanti faturaları da şirketin önemli gelir kalemidir.

Gelir tablosundan, dönem net satışlarının son üç yılda nominal olarak azaldığı anlaşılmaktadır. Bu durumun sebebinin, satış maliyetlerinin ve faaliyet giderlerinin, brüt satışlardaki artıştan daha fazla artması ve Covid salgını etkisi ile uzaktan eğitime geçilmesi, vatandaşların toplu taşıma kullanma eğilimlerinin azalması ve sosyal mesafe gereği otobüslere sınırlı sayıda yolcu alınmasıyla, sefere çıkan otobüs sayısından kaynaklı maliyet artışları olarak değerlendirilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak

zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri Numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2020 yılı aktif toplamı 4.613.700 TL'yi veya net satışları toplamı 9.227.100 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2021 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmuş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına uygun olarak hazırlamaları

gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu çerçevesinde faaliyetini sürdüren özel tüzel kişiliğe sahip ULAŞIM AŞ'nin muhasebe kayıtları tek düzen muhasebe sistemine göre yapılmaktadır. Tutulan defterler ile mali tablo ve raporları da yine Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda hazırlanmaktadır.

Denizli Büyükşehir Belediyesi Ulaşım San. Tic. AŞ, Tekdüzen Hesap Planı'na göre kayıtlarını muhasebeleşirmektedir. Ayrıca, 13.01.2011 tarih ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre, tabi oldukları defter tutma yükümlülüğü gibi muhasebe ve muhasebe işlemlerine esas belgelere ilişkin hükümlere tabidir.

Anonim şirketlerin düzenleyebileceği mali tablolar 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve Kanun'dan alınan yetkiye dayanılarak Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmaktadır.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 175 ve mükerrer 257. maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığınca çıkarılan 1 Sıra numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde belirtilen mali tablolar şunlardır;

Bilanço, Gelir Tablosu, Satışların Maliyeti Tablosu, Fon Akım Tabloları, Nakit Akım Tablosu, Kâr Dağıtım Tablosu, Öz Kaynaklar Değişim Tablosu.

18/09/1994 tarihli ve 22055 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 3 Sıra numaralı Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT) ile ek mali tabloları düzenlemek zorunda olan işletmelerin belirlenmesinde aktif toplamı ve net satışların toplamı ölçütü getirilmiştir. Bu hüküm uyarınca, aktif toplamı veya net satışları toplamı belirli bir tutarı aşan mükellefler ek mali tabloları düzenlemek zorundadırlar. Ulaşım AŞ 2020 yılı aktif toplamı veya net satışları belirlenen tutarları aşmadığından ek mali tabloları hazırlama yükümlülüğü bulunmamaktadır. Dolayısıyla ULAŞIM AŞ Bilanço ve Gelir Tablosunu hazırlamıştır.

Şirket muhasebe işlemlerini 7/A muhasebe sistemine göre yürütmekte, finansal raporlamasını ise Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) kapsamında üretmektedir.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu
- Envanter defteri

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol; faaliyetlerin düzenli, mevzuata ve etik kurallarına uygun, verimli, tutumlu ve etkin biçimde yürütülmesi, hesap verme sorumluluğunun gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesi, kamu kaynaklarının kayıplara karşı korunması, kurumun amaçlarını gerçekleştirmek suretiyle kurum misyonunun yerine getirmesi için makul bir güvence sağlanması amacıyla idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Denizli Büyükşehir Belediyesi Ulaşım AŞ'de birimlerin görev, yetki ve iş tanımları yapılarak idare tarafından onaylanmış ve personele duyurulmuştur. İş akış süreçlerine ilişkin bir bilinirlik söz konusu olmakla birlikte, sistematik, yazılı bir çalışma bulunmamaktadır. İncelenen iş akış süreçlerinde görevler ayrılığı ilkesini ihlal eden bir uygulamaya rastlanılmamıştır.

Ön mali kontroller gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin malî karar ve işlemlerin, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından uygunluk yönüyle kontrol edilmesi

suretiyle gerçekleştirilmektedir. Küçük bir işletme olduğundan ayrı bir ön mali kontrol görevlisi yoktur.

Kurumda gelen, giden tüm evrakı kapsayan, elektronik evrakları da içeren, kurum içi haberleşmeyi sağlamamasına karşın, personel ve yönetici tarafından ulaşılabilir ve izlenebilir, günlük olarak yedeklenen bir veri kayıt sistemi mevcuttur.

Kurum 5018 sayılı Kanun'a tabi olmadığından, bu Kanun ile getirilen performans ölçüm sistemine, iç kontrol sistemine ilişkin dokümanları hazırlamak yükümlülüğü altında değildir. İç kontrol sistemine dair gerek teorik çerçevede bir kurumsal birikim, gerekse uygulamaya yansıyan bir yönetsel faaliyet bulunmamasıyla birlikte, sistemin önemli zaaf göstergeleri olan hukuka aykırılıkların, önemli kayıp, kaçak ve yolsuzluk emarelerinin görülmemesi, küçük ölçekli kurumlardaki doğrudan yönetsel gözlemlerin etkililiği ile açıklanabilir bir olgudur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Denizli Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi'nin 2021 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Aylık ve Ücretleri Ödeyen Banka Tarafından Verilen Promosyonun Personele Dağıtılmayıp Gelir Kaydedilmesi

20 Temmuz 2007 tarih ve 26588 Sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2007/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi gereğince personel ödemelerinin yapıldığı banka tarafından, yapılan protokol uyarınca verilen promosyon, personele dağıtılmak yerine tamamı kurumun gelir hesaplarına alınmıştır.

08.01.2021 tarihinde üç yıllık bir süre için yapılan protokol ile banka 475 personel için 675.000 TL’yi Şirkete ödemiş, 19.01.2021 tarihinde bu meblağdan %18 KDV hesaplanarak, kalanı “*Diğer olağan gelir ve karlar*” hesabına aktarılmıştır. (*Promosyon, doğrudan personel hesaplarına yatırılmış olsa idi KDV söz konusu olmayacaktı*)

Kamu görevlilerinin aylık ve ücretleri, Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün (6) sıra Nolu Genel Tebliği'nde belirtilen esas ve usuller çerçevesinde bankalar vasıtasıyla ödenmektedir. 2007/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi'ne göre; aylık ve ücretlerin hangi banka aracılığı ile ödeneceği, oluşturulacak üç kişilik bir komisyon tarafından istekli bankalardan teklif alınmak suretiyle tespit edilecektir. Komisyon, kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili biriminin harcama yetkilisinin başkanlığında söz konusu birimde görev yapan toplam personelin en az % 10'unun sendikalı olması halinde yetkili sendikadan bir üye ile merkez teşkilatında üst yönetici; taşra teşkilatında ise o birimin bağlı bulunduğu bir üst amir tarafından ilgili birimde görev yapanlar arasından seçilecek bir üyeden oluşacaktır. Yetkili sendikadan üye bulunmadığı durumlarda üçüncü üye ilgili birimde görev yapan personel arasından harcama yetkilisi tarafından seçilecektir.

Yine söz konusu Genelge'nin 2010/17 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile yeniden düzenlenen 4'ncü maddesi gereğince, banka tarafından verilecek promosyon miktarının tamamının, her personel için eşit tutarlarda olmak üzere dağıtılması gerekmektedir.

Belediye şirketlerinin hukuki kişiliği ve çalışanlarının statüsü mevzuatımızda ve hukuk yazınında tartışmalıdır. Belediye şirketleri 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70'nci maddesine göre belediyelerin kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen

usullere göre kurulabilmektedir. Bağımsız bütçeli ve tüzel kişiliği haiz olmak üzere özel hukuk hükümlerine göre faaliyet göstermekle birlikte, birçok konuda kamu kurumları için geçerli olan usul ve kurallara tabidir. Kanunların verdiği özel bir yetkiye dayanarak kamu tüzel kişisi olan belediye tarafından ve belediyelere verilen kamusal görevlerin yerine getirilmesini sağlamak üzere kurulmuş olmaları, bir takım kamu gücü ayrıcalık ve yükümlülükleriyle donatılmaları nedenleriyle (4046 sayılı *Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un 26'ncı maddesi gereğince kuruluşlarının Cumhurbaşkanı'nın iznine tabi olması; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 4/b maddesi gereğince belediye şirketlerin Sayıştay denetimine tabi olması ve aynı Kanun'un 2/ı maddesinde "kamu idaresi" olarak tanımlanması ve 4734/2'nci maddeye göre, Kamu İhale Kanunu hükümlerine tabi olması gibi) belediye şirketlerinin özel hukuk hükümlerine tabi kamu tüzel kişisi ve dolayısıyla kamu kurumu olduğu kabul edilmektedir.*

Belediye şirketlerinin konumuz yönüyle statüsünü ise Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği hükümleri belirlemektedir. Belediye şirketleri, 8/3/2019 tarih ve 30708 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "*Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği*" nin "*kapsam*" başlıklı 2'nci maddesi uyarınca Kamu Haznedarlığı uygulaması kapsamındadır. Söz konusu Yönetmeliğin "*Diğer menfaatler*" başlıklı 7'nci maddesinde ise, bu Yönetmelik kapsamındaki kurumların mali kaynaklarının değerlendirilmesinde faiz veya kâr payı dışında ayni ya da nakdi herhangi bir menfaat temin edemeyecekleri belirtilmektedir. Bankanın "*promosyon*" adı altında yaptığı ödeme faiz ya da kar payı olarak nitelendirilemeyeceğine göre, Şirket hesaplarına gelir kaydedilmesi Yönetmelik hükmüne aykırıdır.

Banka promosyonlarının tamamının personele eşit olarak dağıtılmasını öngören 2007/21 sayılı Başbakanlık Genelgesi ve Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, söz konusu protokol uyarınca verilen banka promosyonunun personele dağıtılmayıp, Şirket hesaplarına gelir kaydedilmesinin mevzuata uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Şirket tarafından konuyla ilgili olarak bir sonraki anlaşma ile alınacak olan promosyonun doğrudan personel hesabına yatırılacağı ifade edilmiştir.

Bu olumlu bir yaklaşım olarak değerlendirilse de eksik bir uygulama olacaktır. Nitekim mevcut dönem için banka tarafından ödenen promosyon da gerçekte kurumun geliri değil personelin alacağıdır ve bu nedenle Şirketin, gelir kaydettiği personele ait olan bu hakkı da personele iade etmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

BULGU 2: Süreklilik Gösteren Otobüs ve Minibüs Kiralamalarının Doğrudan Temin Sınırının Altında Kalacak Şekilde Kısımlar Halinde Yapılması

Şehir merkezi ile havaalanı arasında gerçekleştirilen transfer hizmetlerinin yürütülmesinde kullanılmak amacıyla kiralanmış otobüs ve minibüslerin kiralama işlemlerinin düzenli bir biçimde doğrudan temin yöntemi kullanılarak yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; idarelerin bu Kanun'a göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiş olup söz konusu maddenin devamında ise aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerinin bir arada ihale edilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanun'un doğrudan temin başlıklı 22'nci maddesinin (d) fıkrasında büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 121.405,00 TL'yi, diğer idarelerin 40.443,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlarının, ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir. *(Belirtilen rakamlar KİK'in 2021/1 sayılı Genel Tebliği gereği 2021 yılı için uygulanmak üzere belirlenen parasal limitlerdir.)*

Anlaşılabileceği gibi nitelik olarak aynı mahiyette olan ve satın alınan zaman, temin edilen kaynak gibi unsurlar bakımından aralarında fark bulunmayan mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin yukarıda belirtilen parasal limitlerin altında kalması amacıyla kısımlara bölünmemesi gerekmektedir. Sınır değerin ne olacağı ise ilgili idarenin büyükşehir belediyesi sınırlarında olup olmadığına göre belirlenmektedir. Buna göre Şirket, Denizli Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunduğundan 2021 yılında uygulanacak olan doğrudan temin sınırı da 121.405,00 TL olacaktır.

Yapılan incelemelerde, şehir merkezi ile havaalanı arasında gerçekleştirilen transfer hizmeti için Şirket tarafından düzenli bir biçimde otobüs ve minibüs kiralandığı ancak kiralama işlemlerinin ihale yöntemiyle değil ikişer aylık periyotlar halinde doğrudan temin yöntemiyle yapıldığı görülmüştür.

Aşağıdaki tabloda her biri doğrudan temin sınırının altında olan ancak toplandığında bu sınırı aşan ve süreklilik gösteren kiralama işlemlerine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

Tablo 2: Kısımlara Bölünen Otobüs ve Minibüs Kiralama İşlemleri

Hizmet Alım Konusu	Sözleşme Tarihi	KDV Hariç Sözleşme Bedeli (TL)	İşin Başlama Tarihi	İşin Bitiş tarihi
2 Otobüs ve 2 Minibüs	4.02.2021	44.000,00	5.02.2021	4.03.2021
2 Otobüs ve 2 Minibüs	4.03.2021	88.000,00	5.03.2021	4.05.2021
2 Otobüs ve 2 Minibüs	28.04.2021	88.000,00	5.05.2021	4.07.2021
3 otobüs ve 2 Minibüs	1.07.2021	118.000,00	5.07.2021	4.09.2021
3 otobüs ve 2 Minibüs	2.09.2021	118.000,00	5.09.2021	4.11.2021
3 otobüs ve 2 Minibüs	1.11.2021	118.000,00	5.11.2021	4.02.2022

Tablodan görüleceği gibi her bir hizmet alımının başlama tarihi, bir öncekinin bitiş tarihini takip eden güne tekabül eden kiralama işlemi, yıl boyunca devam etmekte ve süreklilik arz etmektedir. Her bir alıma ilişkin fatura bedeli 2021 için belirlenen doğrudan temin sınırının altında kalmakta ancak bunlar toplandığında bu parasal sınır değerini aşmaktadır. Doğrudan temin yöntemi parasal limitlerin altında kalmak amacıyla söz konusu hizmet alımlarının kısımlara bölünmesi belirtilen mevzuat hükmüne aykırılık teşkil etmektedir.

Şirket cevabında, bundan sonra yapılacak kiralama işlemlerinin İhale Kanunu'na uygun yapılacağını beyan edilmiştir.

Uygulamanın mevzuata aykırı olmaması için süreklilik gösteren ve doğrudan temin sınırını aşan hizmet alımlarının 4734 sayılı Kanun hükümleri uyarınca ihale ile yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Şehir İçi Ulaşımında Kullanılan Ücretsiz ve İndirimli Taşıma Kartlarının Usulsüz Kullanımında Uygulanacak Müeyyideler Konusunda Belirsizlikler Bulunması

Şirkete ait olan ve ulaşım hizmeti verilen toplu taşıma araçlarında ücretsiz ve indirimli seyahat hakkı veren kartları da kapsayan elektronik bilet mahiyetindeki taşıma kartlarının usulsüz kullanımı halinde uygulanacak yaptırımlar ve buna ilişkin prosedürler konusunda belirsizlikler yaşandığı görülmüştür.

Seyahat hizmetlerinden kimlerin hangi koşullarla ücretsiz veya indirimli yararlanabileceği 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından çıkarılan 04.03.2014 tarih ve 28931

sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ücretsiz veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliği ile belirlenmiştir.

Kanun’un 1’inci maddesinin ikinci fıkrasında ücretsiz veya indirimli seyahat hakkından yararlanabilecek olanlara ilişkin düzenleme yapılmıştır. Yönetmelik’te ise Kanun tarafından verilen hakkın kullanımıyla ilgili olarak ücretsiz veya indirimli seyahat hakkını kullanacak kişilere ilişkin kriterler, başvurunun nasıl yapılacağı, bu hakkın kullanılma yöntemleri ile usulsüz kullanımlara ilişkin müeyyideler ve konuyla ilgili diğer hususlar belirlenmiştir.

Yönetmelik’in “Seyahat kartında tahrifat, sahtecilik” başlıklı 13’üncü maddesinde; gerçeğe aykırı kart düzenleyenler veya bu tür kartı bilerek kullananlar, iade etmesi gerektiği halde seyahat kartını kullanmaya devam edenler, kart üzerinde tahrifat, silinti, kazıntı yapanlar ile tahrif edilmiş kartları kullananlar hakkında genel hükümlere göre cezai işlem yapılacağı belirtilmekle birlikte, 12’nci maddede, ilgili kurumlar, belediyeler ile belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlerin, ücretsiz ve indirimli seyahat hakkının kullanılması ile ilgili olarak gerekli tedbirleri alacağı vurgulanmıştır.

Söz konusu Yönetmelik hükümleriyle, seyahat kartlarında tahrifat ve sahtecilik yapanlara ilişkin cezai işlemler için genel hükümlere göndermede bulunulmuş, bu ve bunun dışındaki çeşitli usulsüz kullanımlar ve genel olarak ücretsiz ve indirimli seyahat kartlarının kullanımına ilişkin gerekli tedbirlerin de ilgili kurumlar tarafından alınması öngörülmüştür.

Denizli ili sınırlarında toplu taşıma hizmeti Denizli Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Sanayi Ticaret AŞ tarafından yerine getirilmektedir. Bu hizmetin sunumu karşılığı toplu taşıma hizmetini kullananların ödeme işlemleri, basımı ve dağıtımı Şirket tarafından yapılan ve ön ödeme yöntemi ile içine para yüklenilen elektronik kartlar aracılığı ile gerçekleştirilmektedir.

Şirketin toplu taşımadan yararlanmak isteyen kişilere verdiği kartlar arasında, 4736 sayılı Kanun ile Ücretsiz veya İndirimli Seyahat Kartları Yönetmeliği gereği ücretsiz veya indirimli seyahat hakkı tanıyan kartlar da bulunmaktadır.

Yapılan incelemelerde, genelde kartların kullanımına ilişkin özel durumlar ve kartların usulsüz kullanımlarının tespit edilmesi halinde uygulanacak müeyyideler konusunda duraksamalar yaşanabildiği, kartı usulsüz kullanan ya da kullandıran kişilerin kartlarının geri alınması, ücretsiz seyahat haklarının kısıtlanması ve/veya kaldırılması, tekrar bu haktan yararlanabilme koşulları ve benzeri diğer idari yaptırım uygulamalarına ve uygulama prosedürlerine ilişkin belirsizlikler bulunduğu anlaşılmıştır. Ücretsiz veya İndirimli Seyahat

Kartları Yönetmeliği'nin 12'nci maddesiyle, belediyelere verilen görev çerçevesinde, söz konusu seyahat kartlarının kullanılmasına ve çeşitli usulsüz kullanımına ilişkin gerekli tedbirleri içeren bir düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Şirket tarafından konuyla ilgili olarak; eksikliğin çözümü için yetkili kurum olan Denizli Büyükşehir Belediyesine resmi yazı gönderilerek "Denizli Kart Yönetmeliği" çıkarılması için talepte bulunulduğu ifade edilmiştir.

Bu durum olumlu bir gelişme olarak görülmekte olup çıkarılacak yönetmeliğin yalnızca kartların usulsüz kullanımını ilgilendiren bir düzenleme olması yerine kartların indirimli ve/veya ücretsiz kullanımı da dahil şehir içi ulaşım ile ilgili diğer hususları da düzenleyen genel bir şehir içi ulaşım yönetmeliği hazırlanmasının daha faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Şirket Personeli ve Personel Yakınlarına Şehir İçi Ulaşımında Kullanılması Amacıyla Ücretsiz Taşıma Kartı Verilmesi

Denizli'deki şehir içi ulaşım faaliyetlerini yürütmekle görevli olan Şirketin, kendi personeline ve personelin bir yakınına şehir içi ulaşımında kullanılması amacıyla ücretsiz kullanım hakkı olan taşıma kartı verdiği görülmüştür.

Kamu kurum ve kuruluşlarının ürettiği mal ve hizmetlerin sunumunda uygulanabilecek indirim ve istisnalara ilişkin hükümler 4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile belirlenmiştir.

Buna göre Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrasında; sayılan diğer kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler ve bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler tarafından üretilen mal ve hizmetlerin bedellerinde, işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç olmak üzere herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz ya da indirimli tarife uygulanamayacağı belirtilmekte, ömaddenin ikinci fıkrasında ise kimlerin bu hizmetlerden ücretsiz olarak faydalanabilecekleri düzenlenmektedir.

Yapılan incelemelerde, Şirket bünyesinde görev yapan personele ve personel yakınlarına yine şirket tarafından işletilen şehir içi toplu taşıma araçlarında kullanılması amacıyla ücretsiz ve sınırsız kullanım hakkı sunan toplu taşıma kartları verdiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerine göre, ücretsiz ulaşım hakkından yalnızca mevzuatta belirtilen kişiler ve bunların yakınları yararlanabilir. Ulaşım hizmetini sağlayan

şirketin personeli de olsalar bu kişilerin söz konusu haktan yararlanmaları, belirtilen mevzuat hükmü karşısında mümkün olmadığı gibi, verilen kartların ilgisiz kişiler tarafından kullanılma ve bu yolla kamu kaynağı ile finanse edilen Şirketin maddi zarara uğrama riski de bulunmaktadır.

Konuyla ilgili olarak yapılan açıklamada; sosyal destek olması amacıyla çalışanların 1'inci derece yakınlarından bir kişiye ücretsiz seyahat kartı verildiği, şoför temininde günlük çekilmesi nedeniyle bu uygulamanın devam ettirildiği ve kaldırılması halinde şirketin personel noktasında sıkıntıya düşebileceği ifade edilmiştir.

Öncelikle 31.03.2016 tarih ve 37 sayılı Yönetim Kurulu kararında ücretsiz seyahat kartı verilecek personel konusunda herhangi bir kısıtlamaya gidilmediği dolayısıyla bu uygulamadan sadece şoförlerin değil diğer personelin de yararlandığı görülmektedir. Ayrıca ücretsiz seyahat kartı sadece 1 personel yakınına değil o personelin kendisine de verilmekte olup her personel için toplamda iki adet ücretsiz seyahat kartı tahsis edilmektedir.

Yukarıda yer verilen Kanun hükmünde son derece açık ve anlaşılır olduğu üzere kamu kuruluşları ile bu kapsamda sayılan kurum ve kuruluşlar tarafından üretilen mal ve hizmetler yine aynı Kanun'da belirtilen istisna halleri dışında hiç bir kesim ve kişiye ücretsiz ya da indirimli sunulamaz. Kanun koyucunun açık iradesi ortada iken bu durumun aksine bir uygulama her ne gerekçe ile olursa olsun yapılamaz ve yapılması mazur görülemez.

2015 yılı Sayıştay Denetim Raporunda da eleştiri konusu yapılan bu uygulamanın üzerinden geçen 6 yıla rağmen hala devam ettirilme gerekçesi olarak çalışanlara sosyal destek verilmesi ve personel teminindeki güçlükler gösterilmiştir. İlk olarak kamu kaynağı kullanarak kamu yararına faaliyet yürüten şirketin sunduğu hizmetin Kanun hükmü dışında belirli bir kesime ücretsiz verilmesi sosyal destek olarak değerlendirilemeyecektir. Diğer yandan personel temininde yaşanan sıkıntıların aşılma yolu olarak personel ve yakınına kart verilmesi de gerçekçi ve sürdürülebilir bir çözüm yolu olarak görülemeyecektir. Zira Kurum her ne kadar bir kamu kurumu iştiraki olsa da özünde Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet yürüten ticari bir şirket olup kamu kurumlarının aksine personeline vereceği ücret konusunda yasal kısıtlara tabi değildir. Bu nedenle şoför temininde ekonomik sebeplerden ötürü günlük çekiliyorsa ve bu kişilere ilave menfaat sağlanarak bu sorun aşılma isteniyorsa bunun yolu Kanun'a aykırı uygulamalar değil personelin maaşında yapılacak iyileştirmeler ya da yine maaşına ilave edilecek ulaşım yardımı, yemek yardımı gibi ilave ücret kalemleridir.

Son olarak Şirket tarafından tahsis edilen seyahat kartları, içinde belirli bir miktar biniş hakkı ya da bakiye olan kartlardan değil verildiği kişiye sayısız kullanım hakkı sunan sınırsız kartlardandır. Bu durum kartın personele veriliş amacına çok uygun görünmemektedir. Verilen kartların amacına uygun olarak sadece verilen kişiler tarafından kullanılıp kullanılmadığının tespiti de oldukça güç olup amacı dışında kullanıma ve suistimallere oldukça açık bir durum söz konusudur.

Sonuç olarak hatalı uygulamanın devam ettirilmesi için Şirket tarafından ileri sürülen gerekçeler makul görülmemiş olup kamu yararı gereği bu uygulamanın derhal sona erdirilmesi önemli ve gerekli görülmektedir.

BULGU 5: Zarar Etmesine Rağmen Şirket Tarafından Yüksek Tutarlı Sponsorluk Anlaşması Yapılması

Şirket, kuruluşundan bu yana her yıl zarar etmesine rağmen, sponsorluk anlaşmaları yapılırken fayda / maliyet dengesinin gözetilmediği görülmüştür.

Şirketin 2021 ve geçmiş yıl mali tabloları incelendiğinde, kurulduğu tarihten bu yana hiç kar etmediği ve her yıl zarar beyan ettiği görülmüştür. Şirketin zarar etmesindeki asıl etken Belediye Kanunu ile Belediyeye verilmiş olan şehir içi yolcu taşımacılığı hizmetlerinin Belediye tarafından Şirkete devredilmesi ve kamu yararı ağır basan bu hizmetin genellikle zararına gerçekleştirilmesidir. Ancak Şirketin gider kalemlerine bakıldığında, asli hizmetiyle ilgili olmayan bir takım harcamaların bulunduğu ve bu harcamaların Şirketin katlandığı zarar içinde önemli bir paya sahip olduğu görülmektedir.

770 Genel Yönetim Giderleri Hesabı detayındaki 770.51 alt hesap kodunda, Şirketin 2021 yılında 3.177.966,10 TL sponsorluk harcaması yaptığı görülmektedir. Ödenen KDV ile birlikte toplam sponsorluk harcaması ise 3.750.000,00 TL olmaktadır.

Taraflar arasında yapılan sözleşme incelendiğinde sponsorluk konusunun, Türkiye 1. futbol liginde yer alan ve profesyonel bir spor kulübü olan Denizli Spor Kulübü Derneği'nin, Denizli Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Sanayi Ticaret AŞ'nin reklamını yapmasına ilişkin olduğu görülmüştür. Sponsorluk sözleşmesi 12.01.2021 ile 12.01.2022 tarihleri için yapılmış olup sözleşme bedeli KDV dahil 3.750.000,00 TL olarak belirlenmiştir.

Denizli Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Sanayi Ticaret AŞ'nin temel faaliyeti şehir içi yolcu taşımacılığı olup Şirketin mali tabloları incelendiğinde elde edilen gelir ve yıllık

maliyetlerin büyük kısmının bu taşımacılık faaliyetinden kaynaklandığı görülecektir. Ayrıca şehir merkezi ile Denizli Çardak Havalimanı arasındaki taşımacılık hizmeti de Şirket tarafından sağlanmaktadır. Şirketin gelir getirici başka bir faaliyeti ise bulunmamaktadır.

Sponsorluk ve reklam gibi hizmetleri almanın amacı, yapılan işi hitap edilen kesime duyurarak fayda / maliyet dengesi çerçevesinde kazanç sağlamaktır. Sponsorluk konusuna bakıldığında şehir içi ulaşım hizmeti veren bir şirketin reklamının yapılması amaçlandığı görülmektedir. Şirketin faaliyet yürüttüğü iş alanı göz önüne alındığında sponsorluk anlaşması ile reklam hizmeti alınmasının şehir içi yolcu taşımacılığı işine yönelik olmadığı anlaşılabilecektir. Zira bu faaliyetlerin Belediyenin yetki verdiği Şirket tarafından yürütülmesi, o şehirde yaşayan ve bu hizmetleri kullanan vatandaşlar tarafından zaten bilinecek bir olgudur. Dolayısıyla alınan reklam hizmetinin fayda sağlayabileceği tek faaliyet konusu şehir merkezi ile havaalanı arasındaki yolcu taşımacılığı olacaktır.

Şirketin havaalanı yolcu taşımacılığına ilişkin faaliyet sonucuna bakıldığında, faaliyetlerine başladığı 2020 yılında 289.865,47 TL, 2021 yılında ise 86.458,92 TL olmak üzere toplam 376.324,39 TL faaliyet zararı gerçekleştiği görülmüştür. Ayrıca bu hizmetin verilebilmesi için yapılan yatırım maliyeti 3.436.778,50 TL olup gerçekleşen zarar içinde bu maliyet yer almamaktadır.

Şirketin 2021 yılı mali tabloları incelendiğinde ise yıllık brüt satış tutarının 32.827.549,29 TL, bu satışlara ilişkin maliyetin ise 74.690.057,46 TL olduğu görülmekte olup faaliyetle ilgili olan ya da olmayan diğer gelir ve giderler ile birlikte Şirketin 2021 yılı dönem zararının 53.494.274,19 TL olduğu anlaşılmaktadır. Bu zarar içinde sponsorluk bedeli olarak ödenen tutarın da dikkate değer payı bulunmaktadır.

Şirketin sunduğu ulaşım hizmetlerinin niteliği ile dönemsel kar/zarar durumları sponsorluk anlaşması için ödenen bedel ile karşılaştırıldığında, bu tablonun fayda/maliyet değerlendirmeleri bağlamında olumsuz bir görüntü verdiği düşünülmektedir.

Konuyla ilgili olarak Şirket cevabında, havalimanı ile şehir merkezi arasındaki transfer hizmetinin kendileri tarafından sağlandığı, bu durumun çeşitli basın yayın organlarında ilan edildiği ve bahsedilen sponsorluk anlaşmasının da bu amaçla yapıldığı belirtilerek yapılan anlaşma ile transfer hizmetinin Denizli Büyükşehir Belediyesi tarafından sağlandığının bilinirliğinin arttığı ifade edilmiştir.

Havaalanı transfer hizmetinin Şirket tarafından sunulduğunun ilan edilmesi ve bunun reklamının yapılması son derece olağan ve ticari teamüllere uygun bir yöntemdir. Bulguda eleştirilen husus reklam verilmesi değil verilen reklam için ödenen bedelin sağlanan fayda ile orantılı olmamasıdır. Üstelik Şirket, faaliyetlerine başladığı tarihten bu yana hiç kar edememiş ve sürekli olarak Belediye tarafından sermaye artırımını yapılmak suretiyle finanse edilmiştir. Yani kamu kaynağı ile finanse edilen ve asli faaliyeti şehir içi yolcu taşımacılığı olan Şirket, bu kaynağı zarar ettiği diğer bir faaliyet olan transfer hizmetlerinin reklamını yapmak için kullanmıştır.

Ayrıca bu transfer hizmetini Şirketin ya da dolaylı olarak Büyükşehir Belediyesinin verdiği bilinir hale gelmesinin, faaliyetle ilgili ortaya çıkan zarara da olumlu bir etkisi bulunmamaktadır.

Sonuç olarak tekrar ifade etmek gerekirse, faaliyetlerinden ötürü zarar eden Şirketin, reklam ve tanıtım için yaptığı harcamalarda fayda-maliyet dengesini gözetmesinin daha faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: ÖNCEKİ YIL/YILLAR SAYIŞTAY DENETİM RAPORUNA İLİŞKİN İZLEME FORMU**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Şehir İçi Ulaşım Hizmetlerinden Şirket Personel Yakınlarının Ücretsiz Yararlandırılması	2015	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu tespit ile ilgili olarak 2021 yılına kadar herhangi bir düzeltme işlemi yapılmamış olup konuya 2021 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nun "Diğer Bulgular" bölümünde 4 numaralı

			bulguda yer verilmiştir.
--	--	--	--------------------------